

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 11. juli 2012
Kontor: EU-formandskabs-
sekretariatet
Sagsbeh: Katrine Ledam
Rasmussen
Sagsnr.: 2012-0030-0766
Dok.: 415705

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 726 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. april 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Bødskov

/

Johan Kristian Legarth

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 726 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren redegøre nærmere for, hvorfor luftfartslovens § 148a stadig ikke er trådt i kraft, herunder hvad det teknisk komplicerede ved indretningen af et dansk system for udveksling af PNR-oplysninger består i, og endvidere, hvornår ministeren forventer at de vurderinger, der er igangsat til udredning af disse tekniske vanskeligheder, er tilendebragt og om de synes at pege i retning af, at et dansk system for udveksling af PNR-oplysninger snarligt vil kunne indføres?”

Svar:

1. Som led i anti-terrorpakke II (lov nr. 542 af 8. juni 2006) blev der indsat en bestemmelse i luftfartsloven § 148 a, som indebærer en forpligtelse for luftfartsselskaber til at registrere og opbevare nærmere angivne passageroplysninger i 1 år og en pligt til på begæring af Politiets Efterretningstjeneste uden retskendelse at udlevere de omhandlede passageroplysninger til brug for forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13 (om terrorisme mv.). Bestemmelsen giver endvidere mulighed for at fastsætte regler om efterretningstjenestens on-line adgang til luftfartsselskabernes bookingsystemer.

Efter bestemmelsen bemyndiges transport- og energiministeren til – efter forhandling med justitsministeren – at fastsætte nærmere regler om flyselskabernes registrering og opbevaring af passageroplysninger samt om den praktiske bistand til PET ved udlevering af disse oplysninger.

Luftfartslovens § 148 a skulle efter den oprindelige plan først sættes i kraft, når der var udarbejdet en færdig bekendtgørelse – hvilket først ville være muligt, når det var afklaret, hvordan det danske PNR-system rent teknisk skulle opbygges.

Under Folketingets behandling af anti-terrorlovpakke II blev det tilkendegivet, at bekendtgørelsen ville blive udarbejdet på baggrund af forhandlinger med flyselskaberne og under hensyntagen til tekniske og økonomiske forhold, således at der ville blive tale om en løsning, der ikke indebærer uforholdsmæssigt store udgifter for luftfartsselskaberne.

2. På den baggrund afholdt Justitsministeriet sammen med Transportministeriet møder med luftfartsbranchen for at drøfte den tekniske indretning af et dansk system for udveksling af PNR-oplysninger. Disse drøftelser tyde-

liggjorde imidlertid, at etableringen af et PNR-system af den forudsatte art, på en række punkter ville være mere teknisk kompliceret end forudsat i forbindelse med vedtagelsen af luftfartslovens § 148 a. Dette skyldes bl.a., at luftfartsselskabernes bookingsystemer er mere teknisk komplicerede og uensartede end oprindeligt antaget. Det blev på den baggrund vurderet, at en eventuel indførelse af et dansk PNR-system ville nødvendiggøre yderligere lovændringer.

Der kan i den forbindelse henvises til Justitsministeriets besvarelse af 29. januar 2010 af spørgsmål nr. 67 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og Justitsministeriets besvarelse af 11. oktober 2010 af spørgsmål nr. 594 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Der kan herudover henvises til regeringens redegørelse om erfaringerne med lovgivning indført i forbindelse med anti-terrorpakke I fra 2002 og II fra 2006, der blev sendt til Folketingets Retsudvalg den 14. september 2010.

Det fremgår bl.a. heraf (s. 37), at det er Politiets Efterretningstjenestes opfattelse, at luftfartslovens § 148 a ikke bør sættes i kraft uændret.

3. Kommissionen fremsatte den 6. november 2007 et forslag til rammeafgørelse om anvendelse af passagerlister (PNR-oplysninger) med henblik på retshåndhævelse. Forslaget blev efterfølgende forhandlet i Rådet, men bortfaldt med Lissabon-Traktatens ikrafttræden den 1. december 2009.

Til erstatning for det bortfaldne forslag fremsatte Kommissionen den 2. februar 2011 et direktivforslag om anvendelse af PNR-oplysninger til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet. Direktivforslaget er fortsat under forhandling.

Direktivforslaget er fremsat under henvisning til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), navnlig artikel 82, stk. 1, litra d, og artikel 87, stk. 2, litra a. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder således anvendelse.

Ifølge artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, bindende for Danmark, ligesom de ikke finder anvendelse i Danmark.

En eventuel gennemførelse af direktivforslaget er derfor ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Det bemærkes, at Danmark ikke vil have mulighed for at gennemføre direktivforslaget ensidigt, da det indeholder bestemmelser om gensidige forpligtelser. Det vil således kræve en parallelaftale eller anden form for samarbejdsaftale mellem Danmark og EU, hvis Danmark – på mellemfolkeligt grundlag – skal være omfattet af den foreslåede ordning.

Uanset om en sådan aftale indgås, forventes etableringen af et europæisk PNR-system – og i den forbindelse fastlæggelse af de tekniske krav til luftfartsselskaber mv. – at ville forenkle arbejdet med etablering af et PNR-system i Danmark.

4. Justitsministeriet har i lyset af ovenstående overvejet, om der er grundlag for at afvente resultatet af forhandlingerne om et europæisk PNR-system, eller om overvejelserne om den nærmere tekniske indretning af et dansk PNR-system bør genoptages inden forhandlingerne i EU er afsluttet.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det må forventes, at der vedtages bestemmelser om et europæisk PNR-system inden for rimelig tid. Justitsministeriet finder på den baggrund, at det videre arbejde med et nationalt PNR-system, uanset at Danmark som udgangspunkt ikke omfattes af det europæiske PNR-system, af praktiske og ressourcemæssige grunde bør afvente det endelige udfald af forhandlingerne i EU.